

ÖZET

Gelişen teknoloji, ulaşım ve iletişim imkanlarının artması gibi etkenler dünyada serbest piyasanın gelişmesine neden olmuştur. Bu durumla doğru orantılı olarak artan rekabet nedeniyle üretici firmalar varlıklarını devam ettirebilmek ve tüketicilerin ihtiyaçlarına cevap verebilmek adına çeşitli sürüm teknikleri geliştirmek mecburiyetinde kalmışlardır. Üretici firmaların bu doğrultuda geliştirmiş oldukları etkili sürüm tekniklerinden birisi de franchise sistemidir. Franchise sistemi ile birlikte, üretici firmalar aynı kalitedeki mal ve hizmetlerini çeşitli pazarlarda, düşük maliyet ve az risk ile franchise alan olarak isimlendirilen bağımsız tacirlere yaptırma imkanına sahip olmuşlardır. Üretici firma malının sürümünü yaparken düşük maliyet ve az risk durumundan avantaj sağlarken, franchise alan da başarılı olmuş, tanınmış bir markanın çatısı altında, sert rekabet koşullarına karşılık ticari faaliyette bulunma imkanına sahip olur. En etkili sürüm tekniklerinden olan franchise sistemini düzenleyen sözleşmeler ise franchising sözleşmeleridir.

Kanunda düzenlenmemiş isimsiz sözleşme niteliğinde olan franchising sözleşmesini incelediğimiz bu çalışmamız altı bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, çalışmamızın ana konusu olan franchising sözleşmesinde haklı sebeple fesih konusunun anlaşılabilmesi adına, franchising terimi, franchising sözleşmesinin tarihi gelişimi ve tanımı üzerinde ayrıntılı bir şekilde durulmuştur.

İkinci bölümde, franchising sözleşmesinin unsurları, hukuki niteliği, şekli, türleri ve benzer sözleşmeler ile karşılaştırılması teferruatlıca incelenmiştir.

Çalışmamızın üçüncü bölümünde, haklı sebeple fesih konusunun daha iyi anlaşılması adına tarafların yükümlülükleri değerlendirilmiştir.

Çalışmamızın dördüncü bölümünde franchising sözleşmesinin sona erme halleri üzerinde durulmuştur.

Çalışmamızın beşinci bölümünde çalışmamızın ana konusunu oluşturan franchising sözleşmesinin haklı sebeple feshi konusu detaylı biçimde ele alınmıştır. Bu kapsamda fesih kavramı, haklı sebep kavramı, haklı sebep oluşturabilecek hâller gibi hususlar doktrinde mevcut farklı görüşleri de tartışmak suretiyle incelenmek franchising sözleşmesinin haklı sebeple feshi konusu tüm yönleriyle açıklanmaya çalışılmıştır.

Altıncı ve son bölümde ise, franchise sözleşmesinin sona ermesinin sonuçları ve tarafların sözleşme sonrası borçları incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Franchise, Franchising, Franchise Veren, Franchise Alan, Fesih, Olağanüstü fesih, Haklı Sebep, Haksız Fesih,

ABSTRACT

Factors such as developing technology, increased transportation and communication facilities have led to the development of the free market in the world. Due to the increasing competition in direct proportion to this situation, manufacturing companies have had to develop various release techniques in order to continue their existence and respond to the needs of consumers. One of the effective release techniques developed by the manufacturers in this direction is the franchise system. With the franchise system, manufacturing companies have the opportunity to make their goods and services of the same quality to independent traders, called franchisees, with low cost and low risk in various markets. While the manufacturer company provides the advantage of low cost and low risk while making the release of its product, the franchisee also has the opportunity to engage in commercial activities under the roof of a successful, well-known brand, in response to fierce competition conditions. Contracts that regulate the franchise system, one of the most effective release techniques, are franchising agreements.

This study, in which we examine the franchising agreement, which is an anonymous contract not regulated in the law, consists of six sections. In the first chapter, the term franchising, the historical development and definition of the franchising contract, are

elaborated in order to understand the termination of the franchising contract, which is the main subject of our study, for a just cause.

In the second part, the elements of the franchising agreement, its legal nature, form, types and comparison with similar contracts are examined in detail.

In the third part of our study, the obligations of the parties are evaluated in order to better understand the issue of termination for just cause.

In the fourth part of our study, the expiration of the franchising contract is emphasized.

In the fifth part of our study, the subject of termination of the franchising agreement for a just cause, which is the main subject of our study, is discussed in detail. In this context, the termination concept, the concept of just cause, the conditions that may constitute a just cause were examined by discussing the different opinions existing in the doctrine, and the issue of termination of the franchising contract with just cause was tried to be explained in all aspects.

In the sixth and last section, the results of the expiration of the franchise agreement and the post-contract debts of the parties are examined.

Keywords: Franchise, Franchising, Franchisor, Franchisee, Termination, Extraordinary Termination, Just Cause, Unfair Termination,